

Regionala utvecklingsnämnden

Post- och telestyrelsen

Svar på särskilda frågor gällande utkast till marknadsanalys - marknaden för lokalt tillträde (marknad 1)

Fråga 1 - Avgränsning av slutkundsmarknaden, olika tekniker

Mellan bredbandstjänster via mobila nät och bredbandstjänster över fiber- och kabel-tv-nät förekommer det väsentliga skillnader vad gäller faktorer som påverkar tjänsternas kvalitet och kapacitet. Bredbandstjänster som erbjuds via mobila nät ingår därför inte på de relevanta slutkundsmarknaderna.

- a) Delar ni PTS bedömning att bredbandstjänster som erbjuds via mobila nät inte ingår på den relevanta produktmarknaden på slutkundsnivå? Motivera gärna varför.

Svar: Ja. Region Kalmar län bedömer att det för de närmaste åren fortsatt finns tekniska skillnader mellan mobila nät respektive fiber- och kabel-TV-nät. Inte minst mål om 1 Gbit/s till byggnader.

- b) Om nej, beskriv varför.

Fråga 2 - Avgränsning av slutkundsmarknad, uppdelning mellan en- och flerfamiljshus

Förutsättningarna för att förhandla om priser samt skillnaderna i faktiska slutkundspriser är så pass väsentliga att bredbandstjänster levererade över fibernät till enfamiljshus respektive till fiber- eller kabel-tv-nät till flerfamiljshus utgör olika produktmarknader på slutkundsnivå. Slutkundsmarknaden består därför av två olika relevanta produktmarknader,

- En för bredbandstjänster till enfamiljshus, och
- En för bredbandstjänster till flerfamiljshus.

- a) Delar ni PTS bedömning att det finns skäl att avgränsa olika produktmarknader på slutkundsnivå? Motivera gärna.

Svar: Ja. Investeringsincitamenten för flerbostadshus är mycket större då intäkterna kan utvecklas i större utsträckning med både

fastighetsägaren (slutkunden) och användare (slutanvändare) jämfört med enfamiljshus.

b) Om nej, beskriv varför.

Fråga 3 - Avgränsning av relevant grossistmarknad

Mot bakgrund av skillnader som föreligger vad avser förekomsten av kommersiellt utbud av lokalt tillträde, produktutformning, lönsamhet och prissättning, gör PTS bedömningen att det finns sådana skillnader i konkurrenssituation att det finns skäl att avgränsa olika relevanta produktmarknader även på grossistnivå, nämligen

- Lokalt tillträde till fibernät som ansluter enfamiljshus (1-2 hushåll), och
- Lokalt tillträde till fibernät som ansluter flerfamiljshus (bostadshus med mer än två lägenheter).

a) Delar ni PTS bedömning att det finns skäl att avgränsa olika produktmarknader på grossistnivå?

Svar: Ja.

b) Delar ni bedömningen att gränsdragningen är ändamålsenlig? Om inte, beskriv hur en gräns enligt er uppfattning bör dras och varför.

Svar: Ja i stort. Det finns mindre flerfamiljshus 3-8 hushåll och särskilt i mindre tätorter som kan ses mer vara karaktären småhus. Om det finns möjlighet att kombinera flerbostadshus md ex. tätortsstorlek kan det vara av intresse att undersöka vidare.

Fråga 4 - Avgränsning av geografisk marknad, lokalt tillträde till enfamiljshus

Nätägare som byggt fibernät till enfamiljshus möter inte något nämnvärt konkurrenstryck från andra nätägare. Det är inte heller möjligt att gruppera olika nätägares nät för att identifiera andra möjliga geografiska marknader. Produktmarknaderna för lokalt tillträde till enfamiljshus är därför geografiskt avgränsade till respektive nätägares nät.

a) Delar ni PTS bedömning att den geografiska marknaden omfattar respektive nätägares nät (som ansluter enfamiljshus)?

Svar: Ja. Dock mest beroende på avsaknad av annan relevant geografisk och administrativ indelning. Samtidigt ser vi ett behov att utveckla denna avgränsning tillsammans med marknadsanalyser inom exempelvis statsstödsregelverket.

b) Om ni inte håller med, förklara varför och hur ni anser att den geografiska marknaden bör avgränsas?

Fråga 5 – Avgränsning av geografisk marknad, lokalt tillträde till flerfamiljshus

Nätägare på marknaden för flerfamiljshus kan visserligen möta ett visst konkurrenstryck från andra nätägare, pga. faktisk paralleletablering eller hot om paralleletablering. Konkurrenstrycket är dock inte är så tydligt och väsentligt att det är möjligt att identifiera områden som är mindre eller större än respektive nät, där konkurrensvillkoren är homogena och väsentligen annorlunda än i andra områden. Sammantaget saknas förutsättningar för att identifiera skillnader i konkurrensförhållanden mellan olika andra geografiska områden än nät. Produktmarknaderna för lokalt tillträde till flerfamiljshus är därför geografiskt avgränsade till respektive nätägares nät.

- a) Delar ni PTS bedömning att den geografiska marknaden omfattar respektive nätägares nät (som ansluter flerfamiljshus)?

Svar: Ja. Dock mest beroende på avsaknad av annan relevant geografisk och administrativ indelning. Samtidigt ser vi ett behov att utveckla denna avgränsning tillsammans med marknadsanalyser inom exempelvis statsstödsregelverket.

- b) Finns det enligt er uppfattning ytterligare omständigheter som stödjer slutsatsen att marknaden är nätbaserad?

Svar: Nej.

- c) Om ni inte håller med, förklara varför och hur ni anser att den geografiska marknaden bör avgränsas?

Fråga 6 – Trekriterietestet, lokalt tillträde till enfamiljshus

Marknaderna för lokalt tillträde till enfamiljshus har sådana särdrag att det är motiverat att införa skyldigheter för företag som har betydande marknadsinflytande. Detta beror främst på avsaknaden av infrastrukturkonkurrens i kombination med avsaknad av tillgång till grossisttillträde som ger grossistkunderna reella möjligheter att konkurrera effektivt. Trekriterietestet är således uppfyllt.

- a) Delar ni PTS bedömning att marknaderna för lokalt tillträde till enfamiljshus har sådana särdrag att det generellt sett finns ett regleringsbehov? Motivera gärna varför.

Svar: Ja. Det uppstår ofta en dominerande ställning för den som har byggt nät först i ett område. Det innebär ofta mindre goda förutsättningar för andra aktörer att etablera nät och närvaro i området.

- b) Om ni inte delar PTS bedömning, vänligen förklara varför.

- c) Stämmer PTS bedömning att det generellt saknas kommersiell tillgång till lokalt tillträde (från andra än Telia, som i nuläget är reglerat)? Om inte vänligen förklara. Ange särskilt om detta avser en specifikt nät/nätägare.

Svar: Instämmer i PTS bedömning.

Fråga 7 – Trekriterietest, lokalt tillträde till flerfamiljshus

Övergripande strukturer och egenskaper på marknaderna för lokalt tillträde till flerfamiljshus i Sverige innebär att marknaderna inte kan anses ha sådana särdrag att det är motiverat att ålägga skyldigheter i syfte att motverka konkurrensproblem. Främst beror detta på tillgången på kommersiellt lokalt tillträde och fastighetsägarnas starka ställning. Trekriterietestet är således inte uppfyllt.

- a) Delar ni PTS bedömning att marknaderna för lokalt tillträde till flerfamiljshus har sådana särdrag att det saknas regleringsbehov? Motivera gärna varför.
- b) Finns det ytterligare omständigheter som stödjer denna slutsats?
- c) Om inte, förklara varför reglering behövs. Ange särskilt om detta avser en specifikt nät/nätägare.

Svar: Även om avtalsfrihet är en viktig princip kan till exempel ramavtal användas i syfte att inom geografiskt avgränsade områden att försvåra konkurrens på fibernätsmarknaden. Ramavtal kan avse leverans av tjänster på andra nivåer av värdekedjan vilket minskar förutsättningar för konkurrens på fibernätsmarknaden.

Fråga 8 – Betydande marknadsmakt

Vilka omständigheter kan enligt er uppfattning tala för eller emot att nätägare har, eller kan utöva, betydande marknadsinflytande på sin egen marknad för lokalt tillträde till fibernät till enfamiljshus?

Svar: Genom vertikal integration säkerställa en sådan hög tröskel för andra leverantörer att konkurrensen mellan nätägare och operatörer minskas. Det ger även slutanvändare en minskad valfrihet för olika nivåer i värdekedjan utöver fibernätsnivån.

Genom att inte aktivt erbjuda exempelvis efteranslutningar i redan utbyggt område, och där paralleletablering blir kostsamt för annan nätbyggare, försvåras för enfamiljshus att bli anslutna. Genom att, om en annan nätbyggare avser undersöka intresset för efteranslutningar och även att koppla upp befintliga anslutna enfamiljshus, göra enskilda punktinsatser, exempelvis erbjudanden om lägre anslutningskostnad.

Fråga 9 – Skyldigheter

Om ni delar PTS bedömning avseende regleringsbehov på marknaderna för lokalt tillträde till enfamiljshus,

- a) Har ni någon uppfattning vilken typ av grossisttillträde som bör åläggas (till exempel lokalt fysiskt och/eller virtuellt (VULA), annan skyldighet)?

- b) Förklara om detta gäller generellt eller på nätmarknader av olika typ och storlek.

Svar: Här finns inga synpunkter.